

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Beleid

Onderwerp:

Ledenraadpleging VNG principeakkoord CAO Wsw en CAO aan de slag

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 5-12-2023
Notanummer : 2023-1133
Datum : 5-12-2023
Programma : 07 - Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt
Portefeuillehouder : Wethouder De Geest,

Bijlage(n) :

Parafering

30-11-2023: Programmamanager30-11-2023: Wethouder

Agendering

* 30-11-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

5-12-2023

B & W d.d.: 5-12-2023

Besluit

1. In te stemmen met het onderhandelaarsakkoord over de nieuwe cao Wsw en CAO Aan de Slag 2024
2. De gemeentesecretaris te mandateren om te reageren op de ledenraadpleging

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

In 2021 zijn kort na elkaar de Cao's voor de sociale werkvoorziening (Cao SW) en de Cao Aan de slag (beschut werk en loonkostensubsidie Participatiewet) afgesloten.

Op 10 november 2023 is een onderhandelaars akkoord bereikt over het tussentijds openbreken van de Cao's Sociale werkvoorziening (SW) en Aan de slag, én over het verlengen van de Cao Aan de slag met één jaar.

Met de ledenraadpleging door de VNG kan gemeente Deventer aangeven of zij instemt met het bereikte akkoord.

Context

In 2021 zijn, kort na elkaar, de cao's SW (t/m 31 december 2025) en Aan de slag (t/m 31 december 2023) gesloten. Sinds het voorjaar van 2022 is de inflatie enorm opgelopen en zijn meer werknemers, vanwege de prijzen van energie en brandstoffen, in de problemen gekomen. De Rijksoverheid heeft maatregelen genomen om de problemen te verzachten. In de tussentijd is het wettelijk minimumloon (WML) ten opzichte van 1 juli 2021 met meer dan 17% gestegen. Ondanks dat het WML als aanvaardbaar minimum is vastgesteld ervaren werknemers

onder beide cao's de prijsstijgingen en inflatie heftiger dan werknemers die ver boven het minimum verdienen. Ook kunnen veel werknemers, vanwege hun psychische en/of lichamelijke klachten, niet fulltime werken.

Tijdens de algemene ledenvergadering in juni 2023 is de VNG, met name de Kamer Inclusieve Arbeid (KIA), opgeroepen om de onderhandelingen met de vakbonden over de verbeteringen van de arbeidsvoorwaarden te hervatten. De KIA is in gesprek gebleven met SZW, maar nog steeds zonder resultaat. Uiteindelijk heeft de KIA in overleg met het VNG-bestuur besloten dat, ondanks het ontbreken van structurele financiering, afspraken voor deze kwetsbare groep werknemers de enige juiste keuze is. Daarom zijn op 10 november de onderhandelingsresultaten voor beide cao's overeengekomen.

De ledenraadpleging gaat over twee afzonderlijke cao's. Ze zijn echter dusdanig met elkaar verweven dat de onderhandelingsresultaten in één totaalpakket worden voorgelegd.

Hieronder wordt kort ingegaan op de belangrijkste afspraken per CAO. Een verdere verdieping treft u aan in de bijgevoegde brief van de VNG.

Afspraken Cao SW:

Looptijd:

De Cao SW loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025.

Salarisontwikkeling:

1. Eenmalig vervroegen verhoging met de LPO naar 1 oktober 2023
2. Verhoging WML per 1 januari 2024
3. Per 1 januari volgt een nominale verhoging schaalbedragen met € 50.

Verhoging tegemoetkoming woon – werkverkeer (reiskosten):

Voor alle werknemers die nu recht hebben op een tegemoetkoming woon – werkverkeer wordt de vergoeding vanaf 1 januari 2024 verhoogd van € 0,10 naar € 0,21 per kilometer.

Eenmalige uitkering:

Werknemers die op 1 december 2023 in dienst zijn hebben recht op een eenmalige uitkering van € 75.

Onderhandelingsresultaat Cao Aan de slag

Looptijd:

De Cao Aan de slag wordt tussentijds opengebroken om de loontabel per 1 oktober 2023 aan te passen. Daarnaast wordt de cao met een jaar verlengd, te weten van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.

Salarisontwikkeling:

Partijen spreken af om gedurende de looptijd van de cao de procentuele verschillen van de schaalbedragen ten opzichte van het wettelijk minimumloon, zoals afgesproken in 2021, te herstellen. De afspraak wordt op onderstaande momenten doorgevoerd:

1. Per 1 oktober 2023 worden de schaalbedragen gerelateerd aan het geldende wettelijk minimumloon van 1 juli 2023 (€ 1.995). De procentuele verschillen

ten opzichte van het WML worden toegepast, en in de loontabel in bedragen weergegeven. De verhoging wordt met terugwerkende kracht – voor zover mogelijk – met de salarisbetaling in december 2023 uitgekeerd.

2. Ook na de invoering van het wettelijk minimum uurloon worden de procentuele verschillen ten opzichte van het Wettelijk minimumloon voor alle schaalbedragen doorgevoerd in bedragen in euro's.

3. Per 1 juli 2024 zullen alle schaalbedragen in de loontabel worden verhoogd met de procentuele stijging van het wettelijk minimumloon van 1 juli 2024. Partijen zullen zodra de stijging per 1 juli 2024 bekend is een aangepaste loontabel doorvoeren. Ook hier geldt dat de schaalbedragen worden uitgedrukt in bedragen in euro's.

Verhoging tegemoetkoming woon – werkverkeer (reiskosten):

Voor alle werknemers die nu recht hebben op een tegemoetkoming woon – werkverkeer wordt de vergoeding vanaf 1 januari 2024 verhoogd van € 0,10 naar € 0,21 per kilometer.

Enmalige uitkering:

Medewerkers die op 1 december 2023 in dienst zijn hebben recht op een eenmalige uitkering van € 575.

De VNG legt beide onderhandelingsresultaten niet alleen neutraal voor, maar ook als één totaalpakket. De vakbonden hebben vanaf het begin van de onderhandelingen aangegeven dat beide cao's onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. De afspraken voor de ene cao moeten ook gelden voor de andere cao (vb. de vergoeding van de reiskosten). Er wordt slechts één keuze voorgelegd.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Verbeterde arbeidsvoorwaarden voor alle inwoners die onder de CAO WSW of CAO aan de slag vallen.

Kader

Huidige Cao SW 2020

* Gemeenschappelijke regeling Sallcon

* Begroting GR Sallcon 2023 en 2024.

Huidige Cao Aan de slag 2021

* Participatiewet

Betrokken partijen en participatie

VNG, Cedris, vakbonden, werknemers en werkgevers (o.a. KonnecteD)

De cao Aan de Slag is van toepassing op de arbeidsverhoudingen tussen werknemers en werkgevers die zijn belast met de uitvoering van de Participatiewet.

Als werknemers worden gezien:

* personen met een positief advies beschut werk die in dienst treden van een werkgever zoals in de cao omschreven;

* personen die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen en met behulp van loonkostensubsidie kunnen werken in het gemeentelijk sociaal (ontwikkel)bedrijf of worden uitgeleend aan andere werkgevers.

De werkgevers die worden onderscheiden zijn:

- * gemeenten en gemeentelijke diensten/onderdelen;
- * samenwerkingsverbanden tussen gemeenten op grond van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen;
- * privaatrechtelijke rechtspersonen.

Het gaat om werkgevers die zijn belast met de uitvoering van de Participatiewet en als hoofdoelstellingen hebben: het bieden of organiseren van arbeidsplaatsen en/of leerwerkplaatsen voor de (re)integratie van personen met een vergrote afstand tot de arbeidsmarkt, met het oog op het verwerven van een (duurzaam) economisch zelfstandige positie en/of die in het kader van de bevordering van de participatie op de arbeidsmarkt, werknemers ter beschikking kunnen stellen.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor :

- In 2021 zijn, kort na elkaar, de cao's SW (t/m 31 december 2025) en Aan de slag (t/m 31 december 2023) gesloten. Sinds het voorjaar van 2022 is de inflatie enorm opgelopen en zijn meer werknemers, vanwege de prijzen van energie en brandstoffen, in de problemen gekomen. De Rijksoverheid heeft maatregelen genomen om de problemen te verzachten. In de tussentijd is het wettelijk minimumloon (WML) ten opzichte van 1 juli 2021 met meer dan 17% gestegen. Ondanks dat het WML als aanvaardbaar minimum is vastgesteld ervaren werknemers onder beide cao's de prijsstijgingen en inflatie heftiger dan werknemers die ver boven het minimum verdienen. Ook kunnen veel werknemers, vanwege hun psychische en/of lichamelijke klachten, niet fulltime werken.

- De directeur KonnecteD heeft op 22 november 2023 een e-mail aan beide bestuurders gestuurd van Deventer en Olst-Wijhe met een advies is om positief te stemmen in de ledenraadpleging. Met daarbij aandacht voor het volgende: de reiskosten betreft een minimale bepaling. Dat geeft de mogelijkheid om af te wijken in positieve zin. Dit maakt het mogelijk om binnen KonnecteD de verschillen op te heffen tussen de reiskosten voor 'doelgroep-medewerkers' en 'ondersteunend personeel (vallend onder de SGO)'. Dat betekent dat wij i.p.v. € 0,21 de fiscaal mogelijke € 0,23 toe willen gaan passen.

- De gemeente Olst-Wijhe heeft ook de intentie om in te stemmen met het principeakkoord.

Argumenten tegen:

De verhoging van de CAO's brengt extra kosten met zich mee:

- Bestaande budgetten voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet zijn onvoldoende om, én de uitvoering op peil te houden én aanvullende arbeidsvoorwaarden af te spreken. De tekorten bij gemeenten lopen hierdoor verder op. Ondanks die tekorten hebben de vakbonden in november 2022 verzocht om de cao's tussentijds te verbeteren.

- De VNG, Cedris en de vakbonden hebben de minister van SZW gevraagd om extra

geld beschikbaar te stellen voor arbeidsvoorwaarden nu en in de toekomst. Helaas is er geen geld structureel toegezegd, wel tijdelijk maar niet voor beide cao's. Het Rijk stelt dat het geen partij is bij de cao. Een teleurstellende boodschap voor én werknemers én werkgevers in de sector. Tijdens de ALV van de VNG wordt hierover ook een motie ingediend, zijnde Motie bestaanszekerheid medewerkers aan de basis. Hierin wordt de rijksoverheid opgeroepen om wel verantwoordelijkheid te nemen.

Financiële consequenties en dekking

In de begroting 2023 en de conceptbegroting 2024 is er door KonnecteD rekening gehouden met de Cao stijging. Op basis van de huidige gegevens is de inschatting voor 2023 is dat de lasten voor de Cao stijging iets lager gaan uitkomen dan begroot voor de Cao Wsw. De Cao Aan de slag levert voor KonnecteD wel extra kosten op vanwege de nabetaling en de eenmalige uitkering in december. Dit levert mogelijk een extra last op van € 50.000. Dit heeft mogelijk ook consequenties voor de begroting/resultaat beschut werk. Dit wordt verwerkt in de jaarrekening.

De concept begroting 2024 van zowel KonnecteD B.V. als ook van de GR is aangepast op beide nieuwe CAO's. De begroting KonnecteD 2024 en dit voorstel staan beide ook gegendereerd voor besluitvorming op 5 december 2024.

Openbaarmaking en communicatie

De nota en het besluit openbaar maken.

Aanpak en uitvoering

De gemeentesecretaris heeft een link ontvangen naar een reactieformulier. Hij zal namens het college het besluit kenbaar maken.

Op basis van de uitkomsten van de ledenraadpleging neem het VNG-bestuur op 13 december 2023 een definitief besluit over de bekrachtiging van de onderhandelaarsresultaten.

Het Cao-akkoord is pas definitief als deze door alle Cao-partijen is bekrachtigd.

De Cao SW loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025 en de Cao Aan de slag wordt tussentijds opgebroken om de loontabel per 1 oktober 2023 aan te passen. Daarnaast wordt de cao met een jaar verlengd, te weten van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.